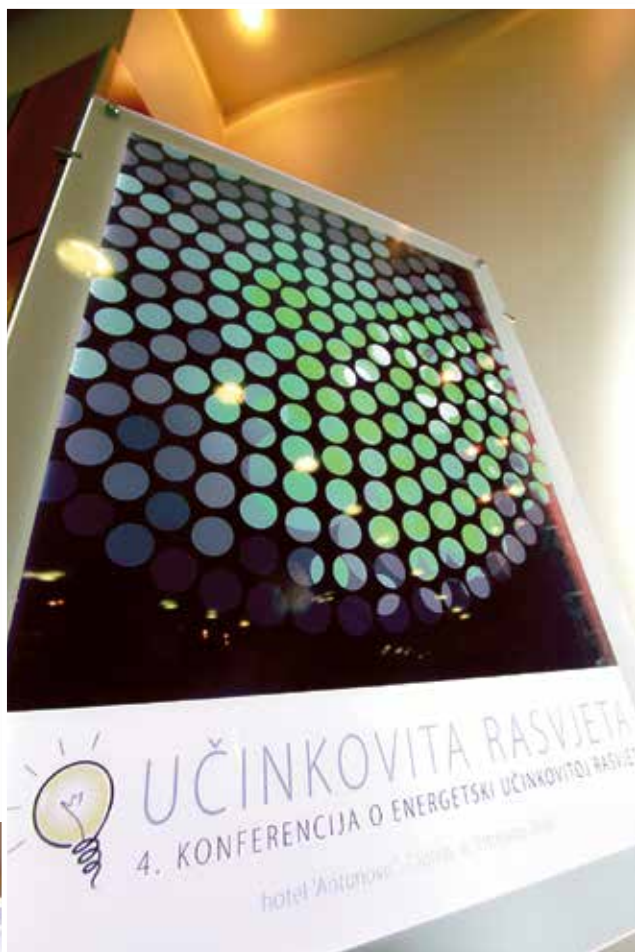

Još jedno uspješno izdanje vodećeg stručnog skupa o rasvjeti

ENERGETSKI UČINKOVITA RASVJETA - PRAVO RJEŠENJE!

Bez obzira na područje primjene, energetski učinkovita rješenja sustava rasvjete mogu sniziti troškove i do 90%! Pokazala je to 4. konferencija o energetski učinkovitoj rasvjeti koje je okupila sve vodeće igrače u tom poslu: od proizvođača opreme i ponuđača usluga i rješenja, preko izvođača, instalatera i projekatanta, do potencijalnih investitora, odnosno krajnjih korisnika rasvjete.

Četvrta konferencija o energetski učinkovitoj rasvjeti pokazala da suvremena rješenja sustava rasvjete omogućavaju značajno smanjenje potrošnje električne energije u odnosu na dosadašnja, zastarjela rješenja. Time se istodobno troškovi za rasvjetu mogu sniziti čak i do 90%, a ujedno se izravno i neizravno djeluje na zaštitu okoliša. Kao i do sada, i ovogodišnja Konferencija

održana je u hotelu 'Antunović' u organizaciji tvrtke ENERGETIKA MARKETING i Hrvatske stručno-znanstvene udruge za energetiku, strojarske tehnologije i obnovljive izvore energije (HESO). Okupila je najveći dio onih kojima su rasvjeta i sustavi rasvjete dio svakodnevnog posla: od proizvođača opreme i ponuđača usluga, preko izvođača, instalatera i projekatana, do potencijalnih investitora, odnosno krajnjih korisnika rasvjete (predstavnik jedinica lokalne samouprave, brojnih tvrtki i ustanova, održavatelja i upravitelja zgrada), a bili su brojni i predstavnici nadležnih državnih tijela, stručnih udruga i studenti visokih učilišta.

Već su dosadašnje tri Konferencije, održane u jesen 2013, 2014. i 2015. godine pokazale da u domaćoj stručnoj i široj javnosti postoji sve veće zanimanje za takvim temama. To nije čudno uzme li se u obzir da je učinkovita rasvjeta, bez obzira na mjesto na kojemu se ugrađuje i primjenjuje, pravo rješenje za niže troškove i čišći okoliš. No, treba reći da se fokus zanimanja za primjenu energetske učinkovite rasvjete u rasvjetnoj tehnici neprestano mijenja. Primjerice, na prve dvije Konferencije prevladavala je tema javne i rasvjete javnih zgrada (zgrada javne uprave, škola, vrtića, domova i sl), dok je na trećoj Konferenciji u prvom planu bila energetske učinkovite rasvjete industrijskih, odnosno proizvodnih i skladišnih pogona i poslovnih zgrada. Zbog toga se može očekivati da u narednim godinama naglasak sve više bude na primjeni takvih rješenja za stambene zgrade i obiteljske kuće. Pri tome svakako treba napomenuti da se domaći proizvođači rasvjetne opreme i ponuđači rješenja za primjenu energetske učinkovite rasvjete (kojih nije malo!) odlično nose s iznimno jakim međunarodnom konkurencijom.

Novac - vječno pitanje

Kao i na dosadašnje tri Konferencije, prva tematska cjelina bavila se problematikom financiranja projekata energetske učinkovite rasvjete, ali i zakonodavnim i stručnim okruženjem tog područja.

Tako je Goran HANŽEK, dipl. oec. iz HEP ESCO-a najprije analizirao modele financiranja projekata osuvremenjavanja javne rasvjete, dok je dr. sc. Vedran URAN, dipl. ing. iz međunarodne konzultantske skupine GreenMax Capital Advisors ukratko prikazao mogućnosti koje jedinicama lokalne samouprave pruža program tehničke pomoći Europske banke za obnovu i razvoj (EBRD) pri prijavi natječaja na ESCO projekte. Ipak, kako je napomenuo Dean SMOLAR, dipl. ing., DSM iz Nacionalnog koordinacijskog tijela za energetske učinkovitost (NKT) koje djeluje pri

Centru za praćenje poslovanja energetskog sektora i investicija (CEI), čini se da se projekti energetske učinkovite javne rasvjete, nakon početnog zamaha, polako usporavaju. Naime, dok je takvih projekata 2014. godine bilo 76 u vrijednosti 75 milijuna kuna, u 2015. bilo ih je tek 38 u vrijednosti 39 mil. kuna.

Osim o mogućnostima financiranja i dosadašnjim rezultatima na uvođenju energetske učinkovite rasvjete, bilo je riječi i o zakonima, propisima, normama i ispitivanjima u području rasvjete. Tako je Željko KREVEZELJ, mag. ing. oec.ing. iz Ministarstva zaštite okoliša i prirode (kako se tada još nazivalo) najavio određene izmjene i dopune postojećeg Zakona o zaštiti od svjetlosnog onečišćenja (NN 114/2011), dok se mr. sc. Ranko SKANSI, dipl. ing. iz tvrtke Lumigea i predsjednik Hrvatskog društva za rasvjetu ukratko osvrnuo na novosti u normama niza HRN EN 13 201 koje donose značajne promjene u projektiranju i izvođenje sustava javne rasvjete. Uz to, treba istaknuti da je najavljena i izrada hrvatskog pojmovnika svjetlotehničke. I na kraju, Željko VLAČINA, ing. pokazao je što sve SIQ Croatia može ponuditi proizvođačima rasvjetne opreme kada je riječ o ispitivanjima i certifikaciji njihovih proizvoda i rješenja.

Oprema - kvalitetna rješenja

Druga tematska cjelina uobičajeno je posvećena rasvjetnoj opremi i rješenjima i mogućnostima njihove primjene. U skladu s time, najprije je prikazano rješenje koje objedinjuje upravljanje sustavima grijanja, klimatizacije, ventilacije i rasvjete koje je primijenjeno pri rekonstrukciji uredskih prostora tvrtke Klimaoprema u Samoboru, na što se osvrnuo Marko LASIĆ, ing. Pri tome je najzanimljivije što se radilo o pilot-projektu na

Neki od ovogodišnjih predavača...

kojemu su ispitane mogućnosti rješenja koje je u cijelosti proizvod vlastitog novoosnovanog odjela KOER. Zanimljive mogućnosti za primjenu pametnih sustava rasvjete objekata kao što su javna parkirališta i garaže, poslovne zgrade i sl. koje nudi svjetski gigant Philips ukratko predstavio je gosp. Matjaž DREMEL, dok se na primjenu suvremenih optičkih i električnih rješenja u rasvjeti sa svjetlećim diodama (LED) osvrnuo Mario KOS, dipl. ing. iz tvrtke Energy Plus.

Prednosti koje pri projektiranju i izvođenju sustava rasvjete i njegovoj integraciji s ostalim sustavima u zgradarstvu pruža otvoreni protokol KNX pojasnio je gosp. Renato KRIKIŠIĆ iz tvrtke HFC Grupa i jedan od osnivača KNX Ureda u Hrvatskoj. Nakon toga je na primjeru ostvarenih

projekata rasvjete benzinskih postaja INA-e i u Garešnici Bojan FIŠER, mag. ing. el. prikazao primjenu vrhunskih rješenja LED rasvjete koje nudi talijanska tvrtka Detas (kao zanimljivost valja spomenuti da se radi o tvrtki koja je osnovana još u 19. stoljeću u Puli, a danas proizvodne pogone ima i u Hrvatskoj). I na kraju, energetske učinkovite rješenja rasvjetnog, ali i termotehničkog i drugih sustava u poslovnom kompleksu Pharma Valley u Rijeci predstavio je Goran ŠARČEVIĆ, dipl. ing. iz Jadran - Galenskog laboratorija, jedne od najpoznatijih domaćih farmaceutskih tvrtki.

Nakon toga, u stanci između druge i treće tematske cjeline organizirani su kratki susreti proizvođača opreme i ponuđača rješenja s potencijalnim investitorima, poznati pod nazivom 'Speed Networking', koji su se i ove godine pokazali iznimno korisnima.

Projekti - uspješni rezultati

Kao što je također već postalo uobičajeno, posljednja tematska cjelina rezervirana je za neke od najzanimljivijih izvedenih projekata ili za prikaz pojedinih tehničkih aspekata primjene energetske učinkovite rasvjete. U skladu s time, zanimljiva rješenja kojima se ostvaruje energetska

Pauze između predavanja uvijek su pravo vrijeme za razmjenu mišljenja...

učinkovitost pri osvjetljivanju urbanih prostora najprije je pokazao gosp. Emanuel ORŠIĆ iz tvrtke Eltor, još jednog od hrvatskih proizvođača. Nakon toga se Mijo MAROŠEVIĆ, ing. iz Gradskog ureda za prostorno uređenje, izgradnju Grada, graditeljstvo, komunalne poslove i promet Grada Zagreba osvrnuo na problematiku projektiranja i izvođenja sustava javne rasvjete na gradskim avenijama i to na primjeru rasvjete Zagrebačke avenije u Zagrebu. Pri tome je napomenuo kako, unatoč činjenici što se radi o prometnici koja je rekonstruirana prije 10-ak godina, javna rasvjeta ne zadovoljava na dijelovima pločnika pa dolazi do poteškoća pri kretanju pješaka i biciklista. Projekt uvođenja dinamičke, inteligentne i energetske učinkovite javne rasvjete pod nazivom 'Dynamic Lighting' u Čakovcu predstavio je Alen VIŠNJIĆ, mag. ing. el. techn. inf. iz Međimurske energetske agencije (MENE A), dok je zanimljiv primjer uvođenja energetske učinkovite javne rasvjete u Vrbovcu prikazao Hrvoje KALUĐER, mag. ing. el. iz tvrtke LED Elektronika, također još jednog hrvatskog proizvođača.

Projekte energetske učinkovitosti u Novigradu u Istri, pri čemu važan dio ima uvođenje energetske učinkovite javne rasvjete ukratko je predstavila Ana KARLOVIĆ iz novigradske gradske uprave. Pri tome treba naglasiti da je Novigrad prvi u Hrvatskoj, još 2006, započeo s uvođenjem energetske učinkovite javne rasvjete, a danas, 10 godina poslije, došlo je vrijeme za zamjenu tada ugrađenih rasvjetnih tijela novima, suvremenijima i još učinkovitijima. Na utjecaj razine i dinamike okolne osvjetljenosti na ljude potom se efektno osvrnuo prof. dr. sc. Sarajko BAKSA, dipl. ing. s Međimurskog veleučilišta u Čakovcu, dok je Nenad PAPIĆ, dipl. ing. iz Centra za forenzična ispitivanja, istraživanja i vještačenja 'Ivan Vučetić' Ministarstva unutarnjih poslova pokazao nekoliko primjera nesreća i nezgoda kao posljedica neispravnosti opreme ili nepravilnosti pri izvođenju radova na instalaciji rasvjetnih sustava. I na kraju, temu o kojoj rijetko tko razmišlja: važnost energetske učinkovite rasvjete koja se primjenjuje na helikopterima za zaštitu i spašavanje također je ukratko, ali isto tako vrlo efektno prikazao gost iz Srbije, mr.

... ili pak za obilazak izložbenih prostora

Speed Networking je i ove godine bio dobro posjećen

sc. Zoran GAČIĆ, dipl. inž. iz Tehničke škole Novi Beograd iz Beograda.

Umjesto zaključka

Još jedna Konferencija o energetski učinkovitoj rasvjeti ponovno je pokazala da se zanimanje za to područje i te teme ne smanjuju, što je još jedan pokazatelj njihove važnosti. No, kada je riječ o projektima energetske učinkovitosti (ne samo rasvjete) u proteklih godinu dana se može primijetiti određeno smanjenje broja izvedenih projekata u odnosu na prethodne godine, za što su prije svega razlog poteškoće u financiranju takvih projekata iz sredstava Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost. Ipak, kako se najavljuje da bi u narednim godinama takvi projekti u najvećem dijelu trebali biti financirani iz

europskih sredstava, za očekivati je da će se zanimanje za energetski učinkovitu rasvjetu ne samo nastaviti, već i povećati. ■

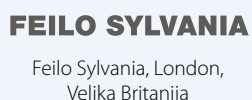
Hvala!

Poznato je da stručne skupove nije moguće organizirati bez podrške brojnih pojedinaca, tvrtki i ustanova. Tako je bilo i s 4. konferencijom o energetski učinkovitoj rasvjeti pa svakako treba zahvaliti vrhunskim predavačima koji su najviše doprinijeli njezinoj uspješnosti, a zatim i suorganizatorima. Ove godine bili su to:

GLAVNI SUORGANIZATOR:

SUORGANIZATORI:

Hvala svima!